

Ministerie van Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Ons kenmerk
5636532/10/DSP

Uw kenmerk
2009Z25088/2009Z25171

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 19 januari 2010
Onderwerp Kamervragen van het lid Teeven (VVD) over het bericht dat er 'amper
genoeg' cellen zouden zijn en van het lid Van Velzen (SP) over een
dreigend cellentekort

In antwoord op uw brieven van 21 en 22 december 2009, deel ik u mede dat de
vragen van het lid Teeven (VVD) over het bericht dat er 'amper genoeg' cellen
zouden zijn en van het lid Van Velzen (SP) over een dreigend cellentekort in
gevangnissen, door mij worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij
deze brief.

De Staatssecretaris van Justitie,

2009Z25088

Vragen van het lid Teeven (VVD) aan de Staatssecretaris van Justitie over het bericht dat er 'amper genoeg' cellen zouden zijn. (Ingezonden 21 december 2009)

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

1

Hebt u kennisgenomen van het bericht dat er amper genoeg cellen zouden zijn? Hoe verklaart u dat gezien uw mededelingen aan de Kamer dat er volgens de prognoses de eerstkomende jaren geen tekorten zouden zijn?

Datum
19 januari 2010

Ons kenmerk
5636532/10/DSP

Ja. Het verantwoord terugbrengen van de capaciteit conform het Masterplan gevangeniswezen 2009-2014 vraagt voortdurend om maatwerk. Ondanks de in het Masterplan opgenomen reservecapaciteit is er tijdelijk sprake van een zekere spanning in de planning in combinatie met frictieleeuwigstand en het vertraagd opleveren van capaciteit na werkzaamheden in het kader van de brandveiligheid. Deze krapte aan detentiecapaciteit is van tijdelijke aard en dient dan ook los te worden gezien van de prognosecijfers.

2

Bent u in staat om de Belgische gedetineerden in 2010 goed te kunnen opvangen? Kunt u toezeggen dat er geen Nederlandse gedetineerden vervroegd vrij zullen worden gelaten vanwege dit probleem?

Ja, zodra de Staten-Generaal het verdrag hebben goedgekeurd, kunnen in de PI Tilburg Belgische gedetineerden worden geplaatst. Er is bij het bepalen van de behoefte van capaciteit rekening gehouden met het feit dat de PI Tilburg voor enkele jaren door België in gebruik wordt genomen. Hierdoor zullen geen Nederlandse gedetineerden vervroegd vrij worden gelaten. Indien noodzakelijk neem ik maatregelen om te garanderen dat gedetineerden tijdig geplaatst kunnen worden.

3

Hebt u inmiddels een circulaire rondgezonden in de gevangenissen dat er, om voor elektronische detentie in aanmerking te komen, thans aanzienlijk meer voorwaarden moeten worden vervuld? Kunt u de Kamer informeren over de inhoud van deze circulaire? Hebben deze verscherpte voorwaarden onder meer bijgedragen aan het tekort aan cellen op dit moment?

Op 26 oktober 2009 is de circulaire Wijziging toepassing Elektronische Detentie (nr. 16442) in de Staatscourant gepubliceerd. Zoals ik u in mijn brief d.d. 8 december 2009 heb aangegeven, heb ik besloten om naast de bestaande uitsluitingsgronden, zoals zedendelinquenten, delinquenten die grote maatschappelijke onrust veroorzaakt hebben en justitiabelen met ernstige verslavings- of psychiatrische problematiek, ook een aantal andere categorieën justitiabelen uit te sluiten voor elektronische detentie. Dat zijn:

- plegers van geweldsdelicten;
- veroordeelden voor een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaar of meer is gesteld en dat een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer ten gevolge heeft gehad;
- justitiabelen met een justitieel zedenverleden;
- veroordeelden die in de afgelopen vijf jaar een straf in elektronische detentie hebben ondergaan.

Daarnaast worden personen uitgesloten waarbij de rechter uitdrukkelijk in zijn vonnis heeft aangegeven dat de vrijheidsstraf niet omgezet kan worden in elektronische detentie¹.

Zoals in mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven, is de tijdelijke krapte aan detentiefaciliteit ontstaan door het vertraagd opleveren van capaciteit na werkzaamheden in het kader van brandveiligheid en frictieleegstand. De aanscherping van de uitsluitingsgronden van elektronische detentie heeft geen invloed gehad op de tijdelijke krapte.

4

Wanneer verwacht u de problemen met het cellentekort op te lossen?

Er is geen sprake van een cellentekort. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven, betreft het hier door de frictieleegstand en het vertraagd opleveren van capaciteit na het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van de brandveiligheid, een tijdelijke krapte aan detentiefaciliteit. Het uitvoeren van het Masterplan zorgt voor een betere afstemming tussen de behoefte aan capaciteit en de beschikbare capaciteit. Dit vraagt om een stevige monitoring van het aanbod van gedetineerden. Indien noodzakelijk neem ik tijdig maatregelen om te garanderen dat gedetineerden geplaatst kunnen worden. Dit zijn bijvoorbeeld het inzetten van de strategische reserve capaciteit of het inzetten van meerpersoonscellen die tijdelijk in het kader van het Masterplan zijn teruggebracht als eenpersoonscellen.

5

Is er al sprake van een geleidelijke uitstroom van gedetineerden bij de inrichtingen die op termijn moeten worden gesloten en in Tilburg? Zo nee, wanneer gaat deze uitstroombesluiting beginnen?

De sluiting van de te sluiten locaties uit het Masterplan is, zoals ik heb aangekondigd in mijn brief van 2 november 2009, op zijn vroegst voorzien voor 31 december 2012. Mocht de terbeschikkingstelling van de gevangenis te Tilburg aan België met één jaar worden verlengd dan wel vervroegd, dan heeft dit gevolg dat de sluiting van de te sluiten locaties uit het Masterplan ook met één jaar verschuift.

Vanwege de mobiliteit van personeel zal de unit met bestemming Huis van Bewaring van de PI Maashegge eerder buiten gebruik worden gesteld. Per 1 januari 2010 is een opnamestop ingesteld, naar verwachting is deze unit eind januari 2010 leeg. Daadwerkelijke sluiting is op zijn vroegst voorzien voor 31 december 2012.

De uitstroom van de PI Tilburg is reeds ingang gezet en is naar verwachting eind januari 2010 gereed.

6

Is er sprake van een voorstel dat gedetineerden elk weekend verlof kunnen krijgen? Zo ja, waarom heeft u dat voornemen tot verlof niet aan de Kamer medegedeeld?

Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum

19 januari 2010

Ons kenmerk

5636532/10/DSP

¹ Kamerstukken II, 2009-2010, 32 123 VI, nr. 75

7

Is het echt de bedoeling dat u gedetineerden de laatste twee jaar van hun detentie elke week in het weekend verlof wilt aanbieden? Wat heeft dit voor doel?

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

8

Betekent dit verlofstelsel dat je in de praktijk vijf dagen door de weeks in de cel zit en in het weekend thuis bent? Vindt u dat in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever als het over straf gaat?

Datum
19 januari 2010

Ons kenmerk
5636532/10/DSP

Antwoord op vraag 6 t/m 8

Zoals uw Kamer in het kader van de begrotingsbehandeling van Justitie en in de voortgangsrapportage van het programma Modernisering Gevangeniswezen is gemeld, wordt een nieuwe verlofregeling ingevoerd. Persoonsgebonden verlof, passend bij de persoonsgerichte benadering, gaat uit van een geïndividualiseerde verloftoekenning. In het persoonsgebonden verlof wordt de koppeling tussen het plaatsen in een minder beveiligde inrichting en het verlenen van regimegebonden verlof losgelaten. Hierdoor wordt verlof meer het toepassen van maatwerk en minder het verlenen van een recht.

Dit is ook meer in lijn met de bedoelingen van de wetgever. Uit de wetsgeschiedenis bij de invoering van de verlofregeling blijkt, dat het verlof zelf geen recht is, maar dat het gaat om een recht op een zorgvuldige beslissing op een eventuele aanvraag. Recentelijk ben ik gestart met de herijking van het verlofbeleid. Zodra de nieuwe regeling gereed is en de consultatieronde is afgerond, informeer ik uw Kamer hierover.

9

Kunt u deze vragen vóór 11 januari 2010 beantwoorden?

Dat was helaas niet mogelijk.

1) www.telegraaf.nl, 18 december 2009: "Amper genoeg cellen door aanpassingen"

2009Z25171

Vragen van het lid Van Velzen (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie over een dreigend cellentekort in gevangenis. (Ingezonden 22 december 2009)

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

1

Is het waar dat door aanpassingen in het kader van de brandveiligheid er in plaats van een cellenoverschot een krapte aan gevangeniszellen is ontstaan? Zo ja, kunt u aangeven hoe de situatie nu is? Hoeveel cellen zijn er in totaal beschikbaar en hoeveel cellen zijn onbruikbaar? Hoeveel cellen zijn er benodigd om de huidige populatie gedetineerden op te sluiten?

Datum
19 januari 2010

Ons kenmerk
5636532/10/DSP

In het laatste kwartaal van 2009 was sprake van geplande buitengebruikstelling van capaciteit in verband met werkzaamheden in het kader van de brandveiligheid. Ingebruikname van deze capaciteit heeft vertraging opgelopen. In de laatste week van december 2009 en de eerste week van januari 2010 is deze capaciteit echter opgeleverd. Op 7 januari 2010 zijn overeenkomstig de planning nog 181 plaatsen buiten gebruik vanwege brandveiligheidsmaatregelen. Naast brandveiligheidsmaatregelen is er elke dag sprake van frictieleegstand bijvoorbeeld door regulier onderhoud of het gegeven dat niet alle bestemmingen voor alle gedetineerden geschikt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de capaciteit specifiek bestemd voor vrouwen.

In het kader van het verantwoord terugbrengen van de capaciteit was op het meetmoment 29 december 2009 de capaciteit nog niet volledig teruggebracht conform het Masterplan. Op dat moment waren er 13.485 detentieplaatsen in exploitatie waarvan 568 plaatsen als strategische reserve. Strategische reserve is capaciteit die binnen vier maanden in gebruik kan worden genomen. Direct bruikbare capaciteit op het meetmoment was 11.672 waarvan op dat moment 10.939 plaatsen bezet waren.

2

Sinds wanneer is er sprake van een dreigend cellentekort? Wanneer denkt u dat deze situatie verandert?

Er is geen sprake van een dreigend cellentekort. Zie mijn antwoord op vraag 1.

3

Is het mogelijk dat door de sluiting van verschillende gevangenis er een situatie is gecreëerd van permanente krapte? Zo ja, bent u bereid de sluiting van verschillende gevangenis in het kader van het zogenaamde 'Masterplan' te heroverwegen?

De sluiting van de te sluiten locaties uit het Masterplan is op zijn vroegst voorzien voor 2012. Deze datum is mede afhankelijk van de duur van de overeenkomst met België. Dit met uitzondering van de unit 1&2 van de locatie Scheveningen die per 1 januari 2010 is gesloten. Feitelijk zijn deze plaatsen sinds 15 augustus 2009 niet meer in gebruik.

4

Kunt u garanderen dat het plaatsen van Belgische gedetineerden in de gevangenis van Tilburg gewoon doorgaat?

Ja, de uitstroom uit de PI Tilburg is reeds in gang gezet en naar verwachting eind januari 2010 gereed.

5

Kunt u garanderen dat er geen gevangenen heengezonden worden?

Ja. Indien noodzakelijk neem ik maatregelen om te voorkomen garanderen dat gedetineerden geplaatst kunnen worden. Het betreft hier onder andere de inzet van strategische reserve capaciteit en het omzetten van éénpersoonscellen in meerpersoonscellen.

1) De Telegraaf, 18 december 2009

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Teeven (VVD), ingezonden 21 december 2009 (vraagnummer 2009Z25088)

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Sanctie- en
Preventiebeleid
Afdeling Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum
19 januari 2010

Ons kenmerk
5636532/10/DSP